
4. EKONOMIA DEFLACJI

O EKONOMII I GOSPODARCE INACZEJ, DR MATEUSZ BENEDYK

EKONOMIA DEFLACJI

- Deflacja cenowa a deflacja pieniężna
- Typologia deflacji
- Deflacja a rozwój gospodarczy
- Deflacja w Polsce

DEFLACJA – SPORY O DEFINICJE

- Znaczenie słów deflacja i inflacja zmieniało się w czasie
- Dawniej – raczej koncentracja na podaży pieniądza
- Dzisiaj – raczej koncentracja na zmianie siły nabywczej pieniądza
- Dlaczego dana definicja miałaby być lepsza?
- Dla jasności: deflacja monetarna i deflacja cenowa

TYPOLOGIA DEFLACJI

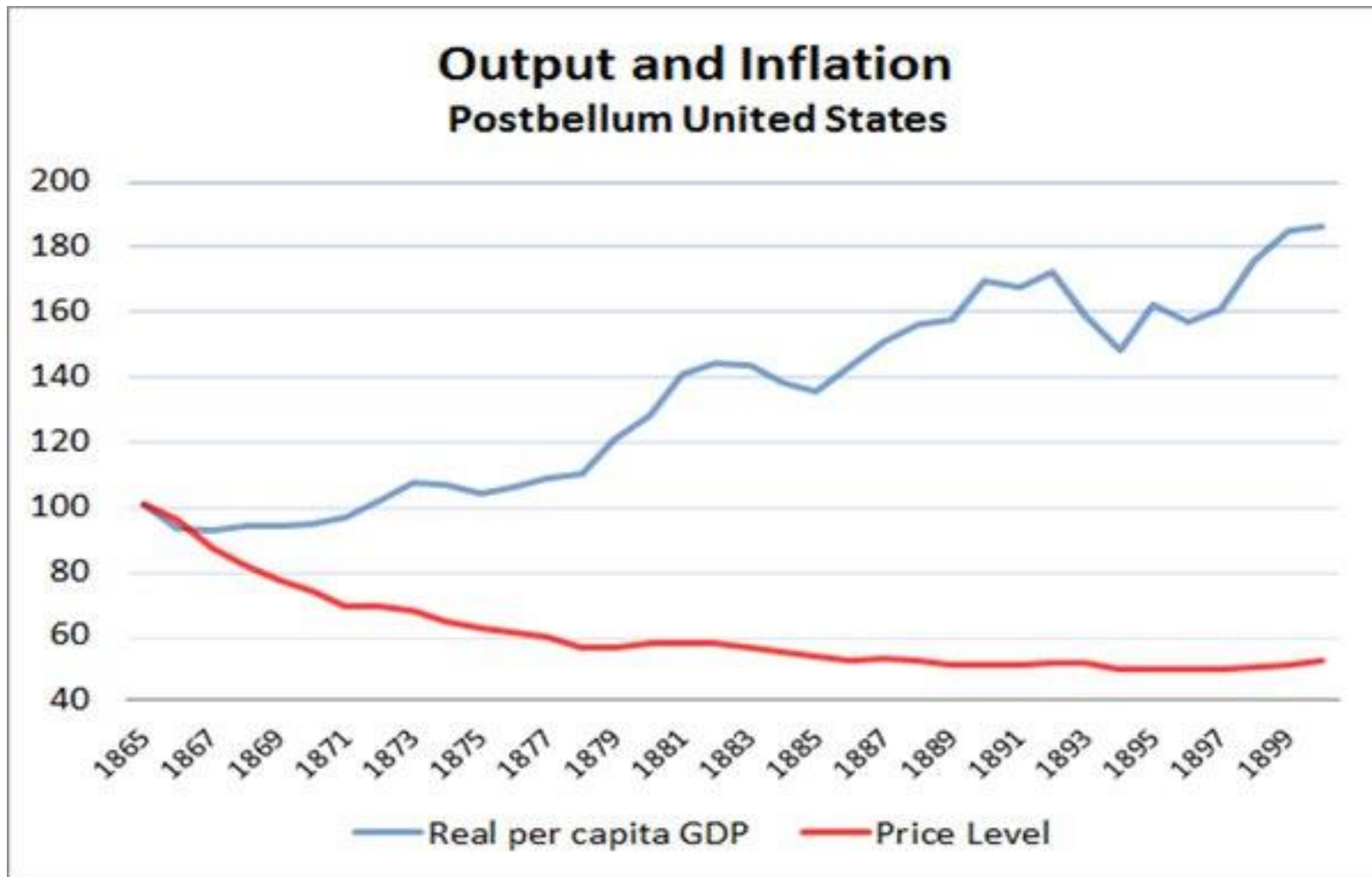
Joseph Salerno – klasyfikacja deflacji ze względu na jej przyczyny:

- Deflacja wzrostu gospodarczego
- Deflacja budowania zasobów gotówkowych
- Deflacja kredytu bankowego
- Wywłaszczenie deflacyjne

DEFLACJA WZROSTU GOSPODARCZEGO

- Wzrost produktywności gospodarki – więcej dóbr dostępnych na rynku
- Rośnie podaź dóbr – maleją ich ceny
- Inaczej: krańcowe jednostki dóbr zajmują coraz niższe miejsca na skalach wartości człowieka, rośnie relatywne położenie krańcowej jednostki pieniądza
- Tym samym rozwój gospodarczy powoduje wzrost „popytu na funkcję wymienną” pieniądza
- Pozytywny efekt na dobrobyt
- Przykład – ostatnia ćwierć XIX wieku

DEFLACJA WZROSTU GOSPODARCZEGO

DEFLACJA BUDOWANIA ZASOBÓW GOTÓWKOWYCH

- Wzrost „popytu rezerwowego” na pieniądź
- Motywy – większa niepewność; chęć wyrównania konsumpcji w czasie; chęć większych wydatków w przyszłości
- Krańcowa jednostka pieniądza wyceniana wyżej na skali wartości niż miało to miejsce wcześniej; większa skłonność do sprzedaży innych dóbr (np. pracy) za pieniądź
- Także pozytywne efekty dla dobrobytu
- Przykład – wzrost popytu na gotówkę w reakcji na pandemię

DEFLACJA KREDYTU BANKOWEGO

- Run na banki
- Brak popytu na kredyt
- Wymogi co do rezerw/kapitałów ograniczające akcję kredytową
- Mniejszy zasób pieniądza w gospodarce
- Krańcowe jednostki pieniądza przesuwają się wyżej na skalach wartości ludzi
- Zatrzymanie cyklu koniunkturalnego, dostosowanie struktury gospodarki do potrzeb konsumentów
- Spirala długu i deflacji?
- Przykład – Wielki Kryzys

WYWŁASZCZENIE DEFLACYJNE

- Ograniczanie zasobu pieniądza w gospodarce przez rząd
- Np. Limity dotyczące możliwości wypłacania depozytów bankowych
- Inny rozkład strat niż w przypadku runu na banki – nieefektywność ekonomiczna
- Przykład – Argentyna 2002

DEFLACJA A ROZWÓJ GOSPODARCZY

- Deflacyjny wzrost gospodarczy
- Deflacyjny kryzys
- Inflacyjny wzrost gospodarczy
- Inflacyjny kryzys

DEFLACJA A ROZWÓJ GOSPODARCZY

Deflation and Depression: Is There an Empirical Link?

By ANDREW ATKESON AND PATRICK J. KEHOE*

According to standard economic theory, deflation is the necessary consequence of optimal monetary policy. In 1969, Milton Friedman argued that, under the optimal policy, the nominal interest rate should be zero, and the price level should fall steadily at the real rate of interest. Since then, Friedman's argument has been confirmed in a formal setting (see e.g., V. V. Chari et al., 1996; Harold Cole and Narayana Kocherlakota, 1998).

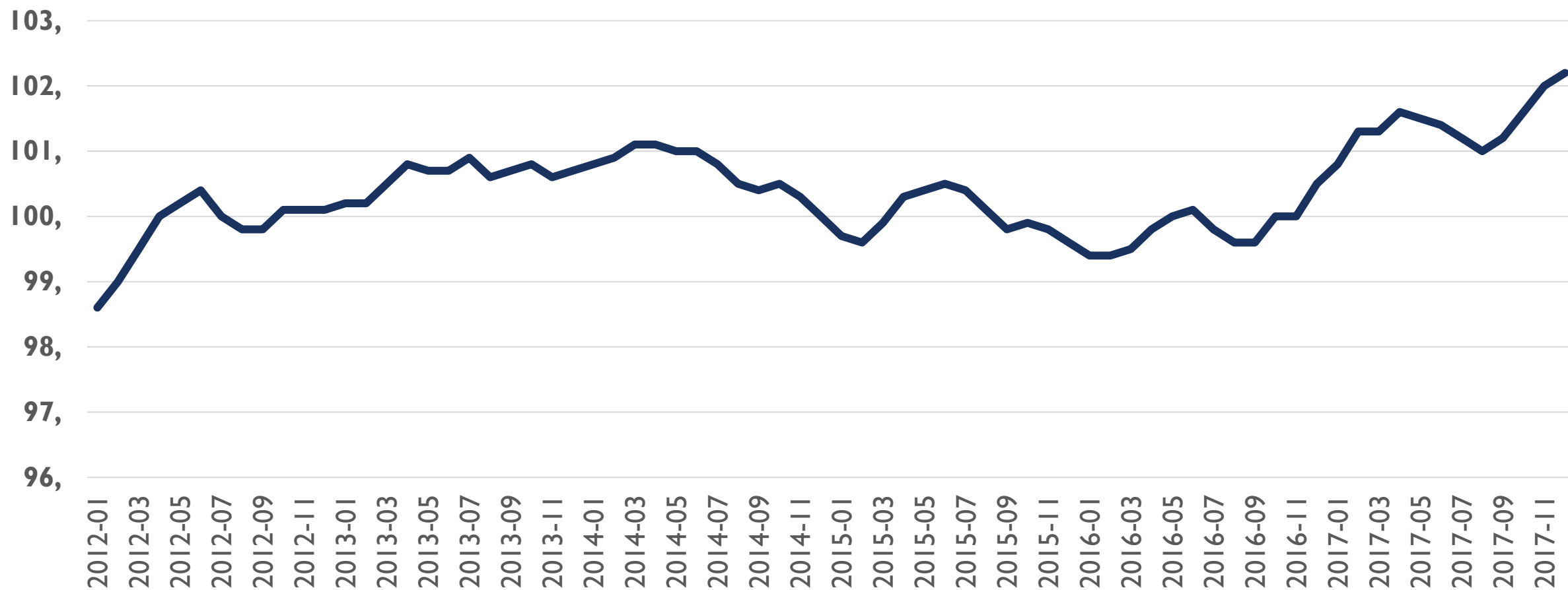
Most policymakers, however, are extremely reluctant to implement any policy that would lead to deflation. This reluctance seems to stem from the experience of the Great Depression, in which deflation and depression appear to have been tightly linked (see e.g., Ben Bernanke and Kevin Carey, 1996). That experience has led to theories in which deflation leads to depression. The quantitative ability of those theories to account for the Great Depression is now being debated (see e.g., Cole and Lee Ohanian, 2001).

moderate inflations, those with average annual inflation below 20 percent.

Our main finding is that the only episode in which there is evidence of a link between deflation and depression is the Great Depression (1929–1934). We find virtually no evidence of such a link in any other period. Here we have made no attempt to distinguish anticipated from unanticipated deflations, while theory, of course, makes a sharp distinction. Optimal monetary policy in a broad class of models with nominal rigidities dictates engineering small anticipated deflations and avoiding unanticipated deflations altogether. To the extent that the deflation in the Great Depression is thought of as unanticipated, as in most existing theories, this episode is not relevant for evaluating the costs of anticipated deflation. Our finding thus suggests that policymakers' fear of anticipated policy-induced deflation that would result from following, say, the Friedman rule is greatly overblown.

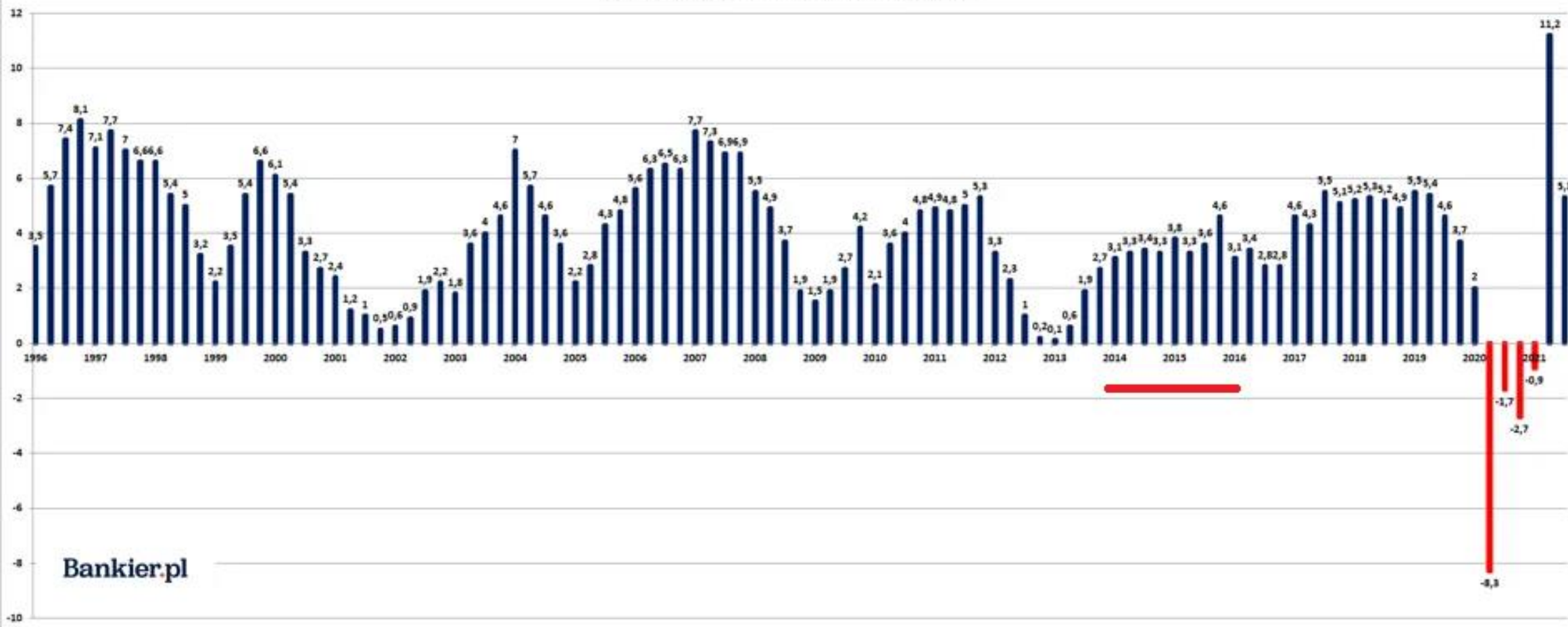
DEFLACJA W POLSCE

Zharmonizowany indeks cen konsumpcyjnych w Polsce

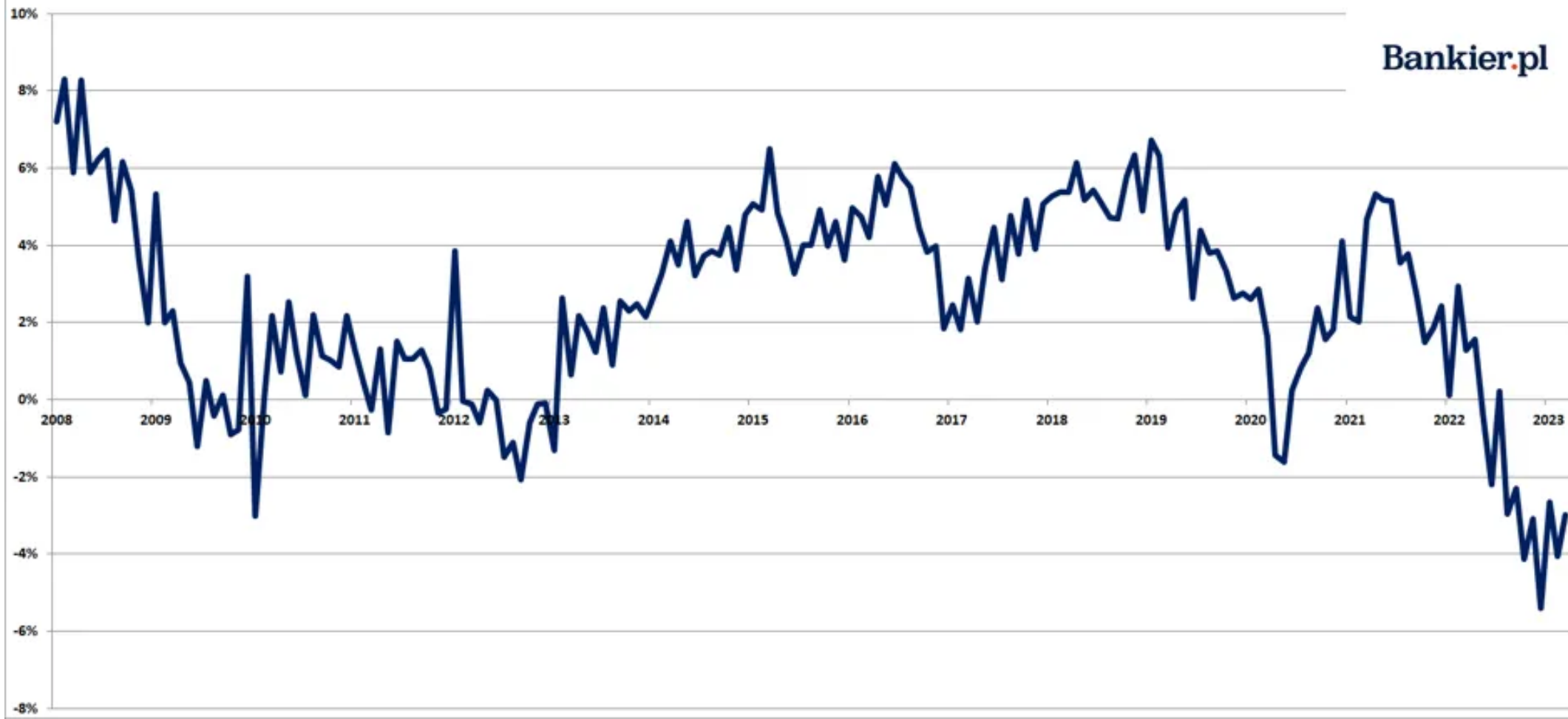
DEFLACJA W POLSCE

Roczna dynamika produkt krajowego brutto Polski
(dane niewyrównane sezonowo, w %)

DEFLACJA W POLSCE

Realna dynamika płac w sektorze przedsiębiorstw (rdr)

Wykres 1. Liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej według płci i według miejsca zamieszkania

